

**UCHWAŁA Nr XXVI/292/2012
RADY GMINY PSARY
z dnia 28.12.2012 r.**

**w sprawie: UCHWALENIA ROCZNEGO GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami/ oraz w związku z art. 6 ust. 1, 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku / Dz. U Nr 180 poz. 1493 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z późn. zmianami /.

**RADA GMINY PSARY
UCHWAŁA**

§ 1

Przyjąć Roczny Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2013 rok składający się z działów:

- 1. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W 2013 ROKU**
stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej Uchwały

- 2. PLAN WYDATKÓW GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE**
stanowi Załącznik Nr 2 do niniejszej Uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Psary.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady Gminy Psary
/-/ Jacenty Kubica**

Uzasadnienie

Do Uchwały Nr XXVI/292/2012 z dnia 28.12.2012 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na 2013 rok.

Konieczność uchwalenia przez Radę Gminy Psary Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z późn. zm., która dokładnie określa rodzaj zadań stanowiących zadania własne gminy oraz nakłada obowiązek opracowania niniejszego programu uchwalonego przez Radę Gminy. Podstawowym celem programu jest zapobieganie przemocy w rodzinie, edukacja, profilaktyka, pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.

Wobec powyższego przedstawiono projekt uchwały.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXVI/292/2012
RADY GMINY PSARY
z dnia 28.12.2012rok

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY PSARY**

2013 - ROK

SPIS TREŚCI

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

	Strony
Wstęp	5
Rozdział I	
Zjawisko przemocy w rodzinie	6
1.1. Definicje	6
1.2. Przyczyny przemocy w rodzinie	7
1.3. Skutki przemocy	8
1.4. Przemoc w świetle aktów prawnych	10
1.5. Rozmiary przemocy	10
Rozdział II	
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	13
2.1. Cele programu	13
2.2. Założenia Programu	15
2.3. Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie	16
2.4. Uwarunkowania realizacji Programu „Rodzina bez przemocy”	19
2.5. Wdrażanie Programu „Rodzina bez przemocy”	19
Rozdział III	
Finansowanie Programu	24
3.1. Źródła finansowania	24
3.2. Zasady finansowania zadań programu	24

Wstęp

Zjawisko przemocy w rodzinie ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i jako takie leży w kręgu zainteresowań zarówno osób związanych ze światem nauki, jak i również praktyków. Do tej ostatniej grupy należą pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariusze organów ścigania, terapeuci. Ze względu na wieloaspektowy charakter można powiedzieć, że interesujący nas problem posiada wiele obliczy. Dowodem na taki stan rzeczy nie tylko wielość definicji i typologii pojęcia „przemocy w rodzinie”, ale również wykorzystywanie różnorodnych metod przeciwdziałania temu zjawisku.

Problem przemocy w rodzinie dotychczas włożony był między problematyką alkoholizmu, przemian więzi i relacji rodzinnych oraz ubóstwa rodzin., przeżywa swoisty naukowy i pozanaukowy renesans. Dowodem na to jest ciągle rosnąca liczba publikacji poświęconych przemocy w rodzinie, zwiększająca się liczba badań naukowych w tym zakresie, zwiększająca się liczba agend rządowych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie temu zjawisku. Analizując pozytywne skutki toczącej się debaty społecznej o różnych obliczach i przyczynach przemocy w rodzinie wskazać trzeba, na wymiar praktyczny. Mowa tutaj o podejmowaniu przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe wspólnych wysiłków prowadzących do realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednakże do pełnego sukcesu i powodzenia, w realizacji gminnych, wojewódzkich i ogólnokrajowych programów, potrzebna jest ścisła współpraca różnego rodzaju podmiotów pośrednio bądź bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Analizując psarskie doświadczenia wydaje się, że jedynie regularna międzysektorowa współpraca wielu instytucji i organizacji (ośrodka pomocy społecznej, placówek służby zdrowia i oświaty, wymiaru sprawiedliwości) może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Również bez systemowego rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie, trudno jest mówić o budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Podstawy prawne programu:

- Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2005 r. , Nr 180 poz. 1493);
- Ustawa z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593 z późn. zm.);
- Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 roku, Nr 70, poz. 473 z późn. zm)

Rozdział I

Zjawisko przemocy w rodzinie

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia przyjmując perspektywę indywidualną, systemową, społeczną.

Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia.

Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczności obywateli, postawy i czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Na przemoc w rodzinie można spojrzeć również z perspektywy:

- prawnej – kiedy akt przemocy jest przestępstwem skodyfikowanym w kodeksie karnym i zagrożonym określoną karą,
- moralnej – kiedy dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, a sprawca powinien podlegać potępieniu ze strony innych,
- psychologicznej – kiedy przemoc to sytuacja cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy.

Z każdego punktu widzenia przemoc w rodzinie może być różnie opisywana, może wywołać różnorodne emocje, począwszy od skrajnego współczucia po niepohamowany gniew i sprzeciw. Pomimo różnych definicji, zjawisko przemocy w rodzinie (intencjonalne działanie członka rodziny, wykorzystującego nierównowagę sił, naruszające prawo i dobra osobiste) jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób jej doświadczających i jako takie staje się przedmiotem publicznej debaty.

1.1. Definicje

Przemoc w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Do form przemocy w rodzinie zalicza się:

Przemoc fizyczna

Każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary mogące prowadzić do bólu oraz fizycznych obrażeń (popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzenie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni).

Przemoc psychiczna

Agresywne zachowania, które mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).

Przemoc ekonomiczna

Uniemożliwienie dostępu do rodzinnych środków finansowych (odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).

Przemoc seksualna

Wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar przemocy forma, do której trudno się przyznać i rozmawiać zarówno pokrzywdzonym, jak i przedstawicielom służb, które w takim przypadku podejmują interwencję i udzielają pomocy.

Zaniedbanie

Rozmyślne zaniedbanie

Ciągłe intencjonalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych np. celowe porzucanie, celowe pozbawianie pożywienia, pieniędzy lub dostępu do opieki zdrowotnej.

Nieświadome zaniedbanie

Niepowodzenia w pełnieniu obowiązków opiekuńczych bez świadomego i celowego stwarzania zagrożeń fizycznych i emocjonalnych np. niedostarczanie pożywienia i pieniędzy, ograniczanie dostępu do opieki zdrowotnej spowodowane niezrównoważeniem psychicznym sprawcy, brakiem właściwej wiedzy, lenistwem lub chorobą.

1.2. Przyczyny przemocy w rodzinie

Przemoc jest problemem złożonym, jest wynikiem zależności pomiędzy czynnikami biologicznymi, społecznymi, kulturowymi, ekonomicznymi, politycznymi. Czynniki wpływające na zachowanie (ryzyko bycia sprawcą lub ofiarą) dzielą się na cztery kategorie:

Czynniki biologiczne (zaburzenia psychiczne, nadużywanie substancji psychoaktywnych, wcześniejsze zachowania agresywne lub doświadczenie przemocy);

Stosunki z najbliższymi (z rodzina, przyjaciółmi i partnerami);

Czynniki społeczne – charakterystyka otoczenia (szkoła, praca, sąsiedzi);

Czynniki socjologiczne (normy społeczne i kulturowe, polityka zdrowotna, edukacyjna, gospodarcza, społeczna)

Formy przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna mogą się przenikać, ale każda może występować osobno. Osobami doświadczającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, dzieci, osoby starsze, niepełnosprawni, ale też mężczyźni. Doświadczenie przemocy jest jedną z sytuacji kryzysowych. Kryzys jest wynikiem stresu i napięcia w życiu człowieka.

Kryzys jest odczuwaniem lub doświadczaniem wydarzenia bądź sytuacji jako trudności nie do zniesienia, wyczerpującej zasoby wytrzymałości i naruszającej mechanizmy radzenia sobie z trudnościami. U osoby będącej w kryzysie, która nie otrzyma stosownego wsparcia, mogą wystąpić poważne zaburzenia afektywne, behawioralne i poznawcze. Próba szybkiego poradzenia sobie z aktualnymi problemami jest interwencją kryzysową. Prawo w Polsce określa interwencję kryzysową jako „zespół interdyscyplinarnych działań”, podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego. W sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy.

Zadaniem osób Zespołu Interdyscyplinarnego i instytucji zajmujących się interwencją kryzysową jest możliwie jak najszybsze opanowanie kryzysu, a nie rozwiązanie problemów powstałych przed sytuacją kryzysową. Po zastosowaniu interwencji kryzysowej można zaproponować również inne formy interwencji, np. poradnictwo kryzysowe, psychoterapię, terapię krótkoterminową lub długoterminową.

Do szybkiej i skutecznej interwencji w środowisku, niezbędny jest spójny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.3. Skutki przemocy

Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie to nie tylko ukazanie jej przyczyn, definicji oraz form występowania, ale również wskazanie na jej główne skutki. Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie zaliczyć należy skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

Skutki indywidualne

Osoby uwięzione w przemoc, a więc ofiary przemocy oraz jej sprawcy, ponoszą skutki o charakterze indywidualnym. Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji. Mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwa, bezradność.

W przypadku dzieci - ofiar przemocy, skutkiem może być śmierć w wyniku przemocy lub samobójstwa, trwałe kalectwo. Skutkiem przemocy mogą być też zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, sięganie po środki uzależniające, uzależnienie, prostytuowanie się, konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym. Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary). Sprawcy mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

Skutki społeczne

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dotyka dzieci, które wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają wiele negatywnych uczuć, lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Niektóre z nich próbują radzić sobie z negatywnymi uczuciami, sięgając po środki uzależniające. Część dzieci identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie, rozszerza się na osoby obce. Dorosli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak, więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia

Skutki ekonomiczne

Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc można zaobserwować poprzez instytucje bezpośrednio i pośrednio zajmujące się problemem przemocy.

Policja – wielokrotne interwencje w domach, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy ds. nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariatach. Sporządzanie pism i wniosków do instytucji, w przedmiocie przemocy, uzależnienia. Prowadzenie dochodzeń.

Służba zdrowia - leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych ambulatoryjnie i szpitalnie. Leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy. Zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach.

Pomoc społeczna – zasiłki celowe, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenie placówek interwencyjnych dla nieletnich, udostępnianie schronienia, mieszkań chronionych, ośrodków interwencji kryzysowej, specjalistycznych ośrodków wsparcia, hosteli dla ofiar przemocy.

Edukacja – zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Zakłady karne i areszty śledcze - koszty utrzymania i resocjalizacji osób aresztowanych i skazanych.

Ministerstwo sprawiedliwości – zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich.

Prokuratura i sąd (rodzinny i karny) – prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów.

ZUS – zwolnienia lekarskie, renty.

Pracodawcy - gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, zwolnienia lekarskie.

1.4. Przemoc w świetle aktów prawnych

Zjawiska przemocy precyzują niżej wymienione akty prawne.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski

Art. 40 Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.

2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.) w szczególności : art. 2, art.4.

3. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493, z późn. zm.)

4. Ustawa o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) w szczególności art. 2, art. 7, art. 17, art. 46, art. 47, art. 70, art. 107.

5. Ustawa kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.) w szczególności artykuły: art. 148, art. 149, art. 156, art. 157, art. 157 a, art. 160, art. 162, art. 189, art. 190, art. 191, art. 197, art. 200, art. 201, art. 202, art. 207, art. 210, art. 217.

6. Ustawa kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89 poz. 555 z późn. zm.), w szczególności artykuł : art. 304.

7. Ustawa kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.) w szczególności: art. 572.

1.5. Rozmiary przemocy.

Trudno w sposób jednoznaczny określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie nie tylko na poziomie ogólnopolskim, ale również i lokalnym (na poziomie Gminy Psary). Z obserwacji pracowników socjalnych, biorąc pod uwagę powody przyznawania pomocy finansowej i rzeczowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Psarach wynika, że problem przemocy jest. Jest to temat wstydlivy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Aktualnie dostępne informacje opierają się głównie na badaniach dotyczących osób korzystających z pomocy instytucjonalnej. Statystyki pomocy społecznej zawierają na ogół informacje na temat mniej uprzywilejowanych społecznie grup, które mają obowiązek udzielania informacji w trakcie sporządzania wywiadu środowiskowego. Dlatego też trudno uchwycić prawdziwe rozmiary przemocy w rodzinie, chociaż jest ona zjawiskiem społecznym. Związane jest to też przez charakter tych danych (inne są dane pochodzące z procedury niebieskiej karty, inne z sądów rejonowych czy prokuratury rejonowej). Trudności w jednoznacznym określeniu rozmiarów zjawiska związana jest również z faktem stosowania przez instytucje różnorodnych typologii i klasyfikacji segregowanych danych (podejrzenie przemocy i jej stwierdzenie, osoba skazana i uniewinniona, interwencje telefoniczne i osobiste). Mając na uwadze fakt braku możliwości porównania danych dotyczących skali przemocy w rodzinie poniżej przedstawiono skalę zjawiska przemocy w ujęciu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i lokalnym.

1. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych ogólnopolskich od roku 1999.

Analizując dane z lat 1999 – 2011 rok pochodzące z procedury „Niebieskiej Karty” można stwierdzić, że wzrosła liczba przeprowadzonych interwencji domowych (w 1999 roku było ich 376.538, w 2011 roku - 584.279), widoczne jest również zwiększenie liczby interwencji dotyczących przemocy domowej (z 72.031 w roku 1999 do 83.488 w roku 2010). Praca zespołów interdyscyplinarnych w 2011 roku przyczyniła się do zmniejszenia interwencji dotyczących przemocy w rodzinie do 70.867.

Z danych policyjnych wynikają ponadto poniższe wnioski:

2. Przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety.

W Polsce ok. 60% wszystkich osób doświadczających przemocy w rodzinie to kobiety. Drugą najliczniejszą grupą osób doświadczającym przemocy w rodzinie są dzieci do 13 lat (ok. 24%) oraz osoby nieletnie między 13 a 18 rokiem życia (12 – 13%). Warto wskazać, że z roku na rok obserwuje się w Polsce wzrost odsetek mężczyzn, którzy stali się ofiarami przemocy w rodzinie.(4.239 w 1999 r. do 10.718 w 2011 roku).

3. Główni sprawcy przemocy

95% wszystkich sprawców w Polsce to mężczyźni. Warto wskazać, że z roku na rok wzrasta liczba kobiet, które są sprawcami przemocy (z 1838 w 1999 r. do 3.471 w roku 2011).

4. Przemoc w rodzinie ściśle związana jest z występowaniem problemu alkoholowego. Okazuje się, że 79 % wszystkich sprawców przemocy w rodzinie w Polsce dokonywało aktów przemocy będąc pod wpływem alkoholu. Dane zbierane od 2003 roku wskazują, iż liczba sprawców przemocy dokonujących wykroczeń pod wpływem alkoholu zasadniczo się nie zmienia.

Tabela nr 1 Liczba przeprowadzonych interwencji domowych przez Policję, dane ogólnopolskie Komendy Głównej Policji

Liczba przeprowadzonych interwencji Policji

lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Interwencje Domowe ogółem	479.602	482.007	559.387	593.727	610.941	608.751	620.662	718.819	658.651	573.834	586.062	584.279
Dotyczące Przemocy domowej	86.146	86.545	96.449	85.512	92.495	96.773	96.099	81.403	86.455	81.415	83.488	70.867

Liczba ofiar przemocy domowej wg. procedury Niebieskiej Karty

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba ofiar przemocy domowej ogółem	156788	157854	130682	139747	132796	134866	113548
w tym kobiety	91374	91032	76162	81986	79811	82102	70730
w tym mężczyźni	10.387	10.313	8556	10.664	11.728	12.651	10.718
dzieci do lat 13	37227	38233	31001	31699	27502	26802	21394
młodzież od 13 do 18 l	17800	18276	14963	15399	13.755	13311	10.527

Liczba sprawców przemocy domowej

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba sprawców przemocy domowej	97142	96775	81743	86568	81472	83390	71914
w tym kobiety	4.153	4.074	3.632	3.942	3.926	3.981	3.471
w tym mężczyźni	92.776	92526	77.937	82.425	77.326	79.204	68.248
nieletni	213	175	170	201	220	205	195

Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	74633	74722	63.303	61991	54.201	54.030	45274
kobiety	2.255	2.126	2.073	1.949	1.769	1.694	1.352
mężczyźni	72.315	72.588	61.085	59.987	53.379	52.297	43.892
nieletni	63	58	145	55	53	39	30
W tym przewieziono do Izby Wyrzeźwień	19.521	18.536	15.875	15.434	13.062	12.789	9.965
kobiety	657	630	481	476	482	496	348
mężczyźni	18.848	17.889	15.405	14.951	12.569	12.284	9.613
nieletni	16	17	7	7	11	9	4
W tym przewieziono do policyjnych pomieszczeń dla zatrzymanych do wytrzeźwienia	21.726	23.624	20.769	22.502	22.806	23.846	21.201
kobiety	423	465	452	527	584	573	542
mężczyźni	20.726	23148	20.299	21.958	22.202	23.359	20.646
nieletni	13	11	18	17	20	19	13

Tabela nr 2 Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych dla gminy Psary – dane Komisariatu Policji w Wojkowicach w okresie 2011 roku i 8 m-cy 2012 roku:

	2011 rok	8 m-cy 2012 roku
Popelnione przestępstwa na terenie gminy Psary	121	64
Ilość sprawców będących pod wpływem alkoholu	88	35
Ilość interwencji w miejscach publicznych	105	97
Ilość interwencji domowych	161	115
Ilość wniosków o ukaranie art.51 kw skierowanych do sądu	1	1
Ilość sporządzonych Niebieskich Kart wobec	4	5
Kobiet	Brak danych	0
mężczyzn	Brak danych	5
niepełnoletnich	Brak danych	0
Ilość wszczętych postępowań o znęcanie się w rodzinie	2	2

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Psary wynika, iż do 30 listopada 2012r. do Zespołu wpłynęło 15 Niebieskich Kart, najwięcej sporządzonych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Wojkowicach – 7, pracownicy OPS sporządzili – 5, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 2 oraz jedna wpłynęła z MOPS Będzin. Niestety nadal wiele przypadków przemocy w rodzinie nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur, jak również nie zawsze prawidłowego funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za ściganie i karanie (policja, sądy, prokuratura). Statystyki nie przedstawiają całego obrazu problemu społecznego.

Rozdział II

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie

2. 1. Cele programu

1.Cele strategiczne

Zwiększenie znaczenia profilaktyki w obszarze rozwiązywania problemów związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Głównym celem Programu jest stworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu pomocy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przełamaniu kryzysu i przywrócenie osobom i rodzinom umiejętności prawidłowego funkcjonowania. Niezbędne staje się zwiększenie nakładów na profilaktykę, pomoc specjalistyczną i socjalną. Stworzenie lepszej dostępności do pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym szczególnie dzieciom i młodzieży, grupie szczególnie narażonej, która nie potrafi samodzielnie uporać się z problemami i odszukiwaniem drogi życia.

Wszystkie działania zaplanowane w ramach tego obszaru koncentrują się na rozwoju sieci i miejsca pomocy w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej, ułatwiający osobom krzywdzonym szybki dostęp do specjalistycznych usług. Zgodnie z definicją, celem interwencji jest pomoc w odzyskiwaniu zdolności samodzielnego pokonywania pojawiających się trudności. W Punkcie Konsultacyjnym osoby doświadczające przemocy w rodzinie otrzymują kompleksową pomoc. Mają zapewnione wsparcie psychologiczne, pomoc prawną, socjalną.

2. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy w zależności od sytuacji od potrzeb.

Ośłona socjalna stanowi nieodłączny element strategii udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Zła sytuacja ekonomiczna, brak pracy, a także sił, umiejętności i wiedzy niezbędnej do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których osoby uwięzione w przemoc domową nie mogą pokonać wykorzystując własne środki i możliwości, zapobiega ich marginalizacji i odrzuceniu.

3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy.

Do barier utrudniających osobom krzywdzonym wyzwolenia się z problemu należą mechanizmy psychologiczne, charakterystyczne dla zachowań osób doświadczających przemocy oraz brak perspektyw na niezależność. To niska samoocena, brak wiary we własne możliwości oraz obawa przed przyszłością wynikająca często ze świadomości braku pracy, mieszkania, niezależności finansowej, stają się głównymi przyczynami rezygnacji z wcześniej podjętych decyzji i powrotu do osoby stosującej przemoc. Ważnym elementem systemu pomocy jest rozwój różnych form poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, pozwalającej osobom uwięzionym w przemoc zwiększyć poczucie własnej sprawności, nabrać stopniowo pewności siebie i uwolnić się spod wpływu osoby stosującej przemoc.

4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Problem przemocy uznawany jest za trudny. W postępowaniu wymaga odpowiedniego poziomu wiedzy i umiejętności od osób realizujących zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz odbudowaniem poczucia wewnętrznej mocy u osób pokrzywdzonych. Ważna jest trafna diagnoza problemu, umiejętne opracowanie i wprowadzenie w życie strategii postępowania w konkretnych przypadkach. Profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy będzie efektywna, jeżeli nastąpią w nich zmiany wewnętrzne, warunkowane skutecznym działaniem, włącznie z pożądanymi zmianami życiowymi. Szkolenia zespołu obejmują nie tylko poszerzenie umiejętności diagnozowania i reagowania, ale przede wszystkim sprzyjają nawiązywaniu współpracy różnych służb w zespole interdyscyplinarnym, wypracowującym i realizującym wspólną strategię pomocy w konkretnym przypadku przemocy. Założeniem gminnego systemu jest interdyscyplinarna pomoc. Od szeroko rozumianej edukacji zależy skuteczność lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są to założenia długofalowe i wymagające odpowiednich nakładów finansowych.

Praca w zespole przynosi wiele korzyści zarówno przedstawicielom poszczególnych instytucji, jak i samym klientom. Członkowie zespołu mogą zapoznać się z różnymi punktami widzenia problemu (każda służba ma swoją specyfikę) oraz otrzymać wsparcie w wiedzy innych, przez co wzrośnie ich poczucie siły, a klient i jego rodzina otrzyma kompleksową pomoc. Działania podejmowane przez zespół wpisuje się w działania profilaktyki selektywnej (ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka) i profilaktyki wskazującej (ukierunkowane na jednostki wysokiego ryzyka) ponieważ polegają nie tylko na udzielaniu wsparcia i zapewnieniu poradnictwa specjalistycznego, ale przede wszystkim na przerwaniu sytuacji „przemocowej” poprzez pomoc psychologiczną, prawną i socjalną.

5. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Systematyczna edukacja środowiska lokalnego ma na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających zjawiskom przemocy. Osoba stosująca przemoc nie może czuć się bezkarnie, musi odczuć społeczny brak akceptacji dla swoich działań. Społeczeństwo powinno mieć świadomość, że nie ma żadnych okoliczności łagodzących i nie można usprawiedliwiać przemocy, czy zdjąć z osoby stosującej ją odpowiedzialności. Jest to szczególnie ważne w przypadku krzywdzenia dzieci. Art. 304 § 1 kodeksu postępowania karnego głosi: „Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję” Edukacja społeczna powinna iść w kierunku podnoszenia rangi zbierania dowodów, często bowiem powodem umarzania spraw lub odmowy wszczęcia postępowania w sprawach o przemoc jest brak dowodów. Wzrost świadomości społecznej umożliwi szybkie reagowanie na dziejącą się drugiemu człowiekowi krzywdę, przyczyni się również do zapobiegania występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Zwiększenie efektywności systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy dla rodzin krzywdzonych wymaga inspirowania i promowania nowych skutecznych rozwiązań problemu. Największym wyzwaniem, przed który stoimy, jest niska wykrywalność i mała skuteczność prowadzonych działań. Zwłaszcza rozpoznawanie przemocy stosowanej przez rodziców i opiekunów wobec dzieci. Jest to bardzo trudne, a jeszcze trudniejsze jest

podejmowanie interwencji z zewnątrz oraz uzyskanie akceptacji społecznej dla zorganizowanych w tym zakresie działań.

Stworzenie nowych instrumentów pracy systemu z wykorzystaniem większych środków finansowych, a także nowoczesnych technik informacyjnych, podniesie efektywność działań, przełamanie bariery komunikacyjne, oraz umocni społeczne zaufanie w skuteczność systemu.

2.2. Założenia Programu.

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje sześć podstawowych obszarów działań.

1. Działania uprzedzające.

Działania podejmowane w ramach profilaktyki ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej pozytywne wartości i styl życia oraz zapobieganie przemocy w rodzinie. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywają różnego typu kampanie profilaktyczne przekazujące informacje z zakresu problematyki przemocy domowej.

2. Działania diagnozujące.

Zbieranie danych dotyczących rozmiarów problemu przemocy. Diagnozowanie zasobów i potrzeb w środowisku lokalnym. Aktualizowanie bazy danych o miejscach pomocy. Badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników pierwszego kontaktu.

3. Działania informacyjne.

Przeprowadzenie lokalnych kampanii społecznych, informacyjnych, propagowanie informacji i wiedzy o istnieniu przemocy domowej i możliwościach uzyskania pomocy. Organizowanie kampanii społecznych mobilizujących lokalną społeczność do aktywnego przeciwstawiania się przemocy w rodzinie. Opracowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, broszur, plakatów o formach i zakresie pomocy świadczonej rodzinom w kryzysie. Prowadzenie działalności edukacyjno informacyjnej dla dzieci i młodzieży.

4. Działania edukacyjne.

Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i podmiotów współrealizujących system, w tym dla pracowników socjalnych, policjantów, pedagogów, psychologów, nauczycieli i wychowawców przedszkolnych, pracowników służby zdrowia i wymiaru sprawiedliwości oraz pracowników z innych instytucji. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, porad, sympozjów, konferencji z udziałem osób zaangażowanych w problematykę przemocy. Poszerzanie wiedzy na temat sytuacji, zachowań i potrzeb świadków przemocy. Prowadzenie szkoleń dla wolontariuszy i innych partnerów społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej. Wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy jednostkami zaangażowanymi w gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.

Organizowanie wolnego czasu dzieciom i młodzieży, w tym wypoczynku zimowego i letniego.

5. Działania interwencyjne.

Działania pomocowe kierowane bezpośrednio oraz pośrednio do osób doświadczających przemocy w rodzinie. Udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie. Prowadzenie interwencji kryzysowej z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty”. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doświadczającym przemocy. Natychmiastowy charakter pomocy wynikający z konieczności reagowania na zagrożenie życia, zdrowia. Aktywizowanie najbliższego otoczenia, włączanie osób bliskich – krewnych, przyjaciół, sąsiadów do sieci wsparcia, wspólnego rozwiązywania problemów sytuacji kryzysowych. Angażowanie społeczności lokalnych w działanie wspierając oraz wzajemna pomoc osób i rodzin. Zwiększenie możliwości uzyskania bezpłatnych porad prawnych. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego.

6. Działania kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Kierowanie osób stosujących przemoc do instytucji prowadzących programy korekcyjno – edukacyjne, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób podejrzanych o stosowanie przemocy nadużywających alkohol.

2.3.Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty jest na sześciu głównych filarach. Jeden z nich jest odpowiedzialny za prawidłowe funkcjonowanie systemu – Ośrodek Pomocy Społecznej. Pozostałe filary to: Punkt Konsultacyjny OPS, przedmioty wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, instytucje realizujące procedurę Niebieskiej Karty, organy wymiaru sprawiedliwości oraz inne instytucje świadczące interdyscyplinarną pomoc. Wszystkie filary systemu są ze sobą „połączone”, tzn., że w przypadku zaistniałej potrzeby możliwe jest natychmiastowe podjęcie zintegrowanego działania. W samym centrum systemu znajduje się osoba doświadczająca przemocy. Rozwiązanie to ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa, że jeśli dana osoba trafi do któregośkolwiek z filarów gminnego systemu, zostanie objęta programem ochrony i pomocy. Przedstawia to schemat graficzny (1. Filary gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Psary). Schemat graficzny 2 „Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Psarach” prezentuje sześć filarów systemu z wyszczególnieniem jednostek należących do poszczególnych elementów. Główny, nadzorujący i odpowiedzialny za sprawy funkcjonowania systemu filar **Punkt Konsultacyjny**.

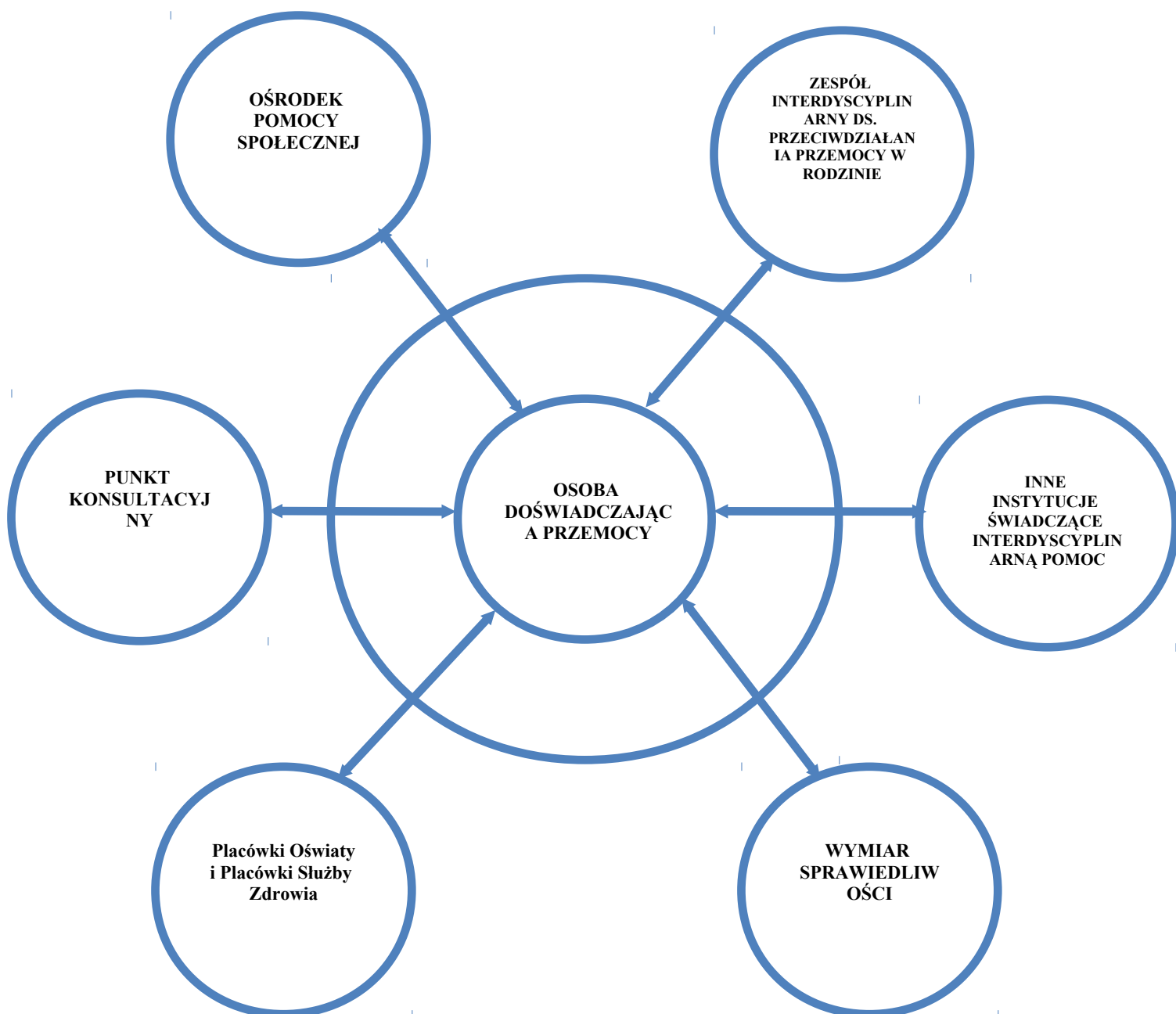
Procedurę Niebieskiej Karty realizują: Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe oraz Placówki Służby Zdrowia.

Filar wymiaru sprawiedliwości tworzą: policja, prokuratura, sąd rejonowy: wydział karny i wydział rodzinny i nieletnich, kuratorzy sądowi. Piąty filar obejmuje największą **grupę instytucji, organizacji** skupiających się wokół interdyscyplinarnej pomocy rodzinie. W jego skład wchodzi m.in. szkoły, służba zdrowia, poradnie, instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe. Te wszystkie filary ze swoimi jednostkami skupiają się wokół osoby doświadczającej przemocy, co umożliwia natychmiastową interwencję i wszechstronną pomoc całej rodzinie uwikłanej w problem przemocy. W ten sposób istnieje większa gwarancja, że osoba doświadczająca przemocy, która zgłosi się do Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zostanie skierowana do właściwego dzielnicowego, do psychologa, prawnika w celu uzyskania pomocy, a członek Gminnej Komisji zawiadomi policję. System ten ma zapewnić sprawną komunikację i wzajemne wspieranie się podmiotów w działaniach zmierzających w kierunku przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

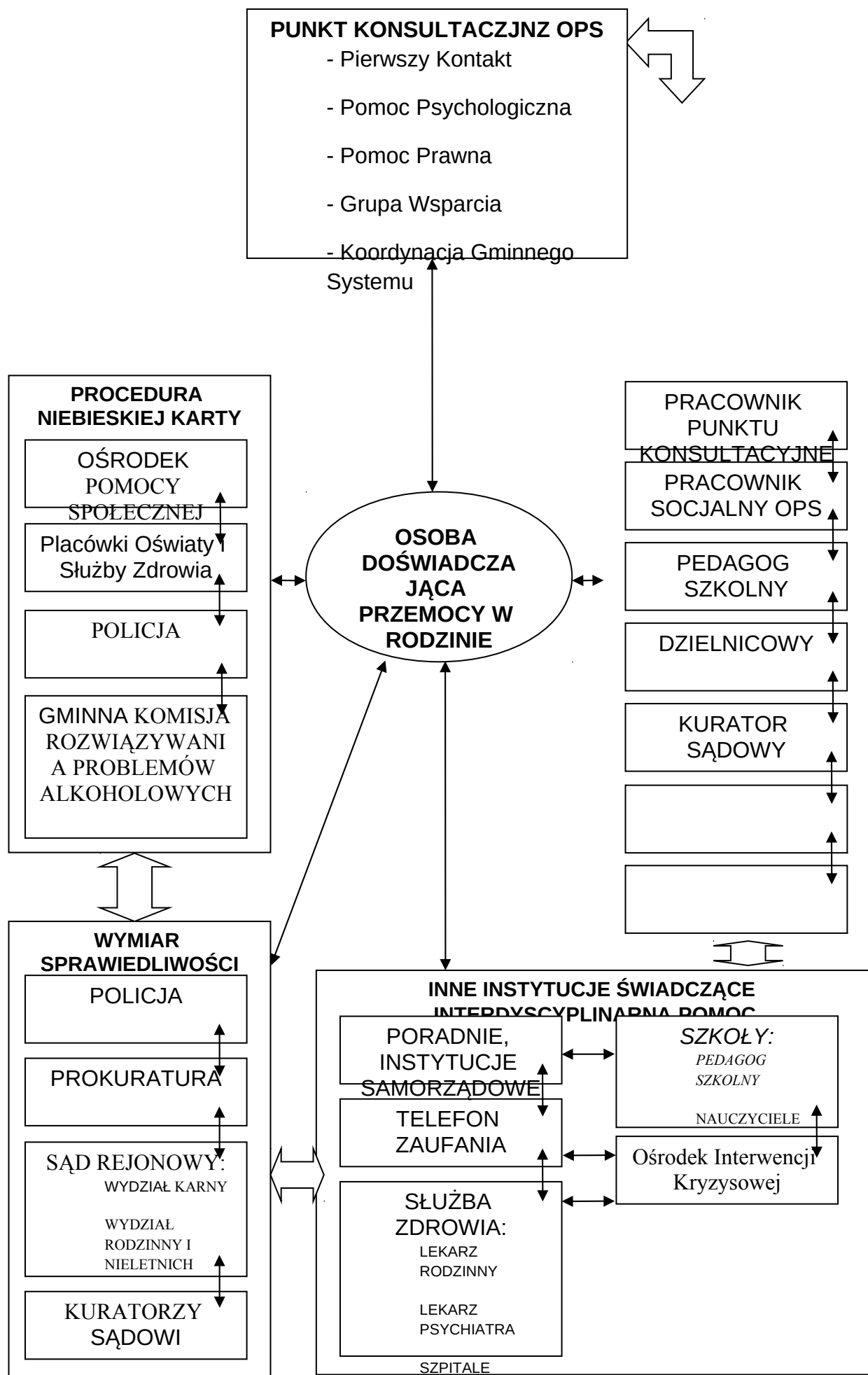
Schemat 1.

Filary gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Psary
wykres

Schemat 2

Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Psary wykres

2.4. Uwarunkowania realizacji Programu „Rodzina bez przemocy.”

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2013 „Rodzina bez przemocy” obejmuje wszelkie formy działań profilaktycznych i pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy, zakładając zintegrowanie i synchronizację zadań samorządu lokalnego z działaniami innych podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, kościołów, rad sołeckich, stowarzyszeń, które działają na rzecz rodzin i dzieci. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenie rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji między partnerami – jednostkami - pomocy społecznej, instytucjami oświaty, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policją, sportu, kultury, organizacjami pozarządowymi i innymi zajmującymi się przemocą w rodzinie. Pełna realizacja wyznaczonych celów jest uzależniona od stopnia zaangażowania tych podmiotów w stworzenie systemu umożliwiającego rodzinie uzyskania specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy, by sama stała się niezależna, wydolna i zaradna.

2.5. Wdrażanie Programu „Rodzina bez przemocy”

Harmonogram wdrażania Programu „Rodzina bez przemocy”

Program gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opracowany na rok 2013 zakłada ciągłość w realizacji wytyczonych kierunków działań, a także otwartość na propozycje nowych rozwiązań, wynikających z potrzeb.

Program będzie wdrażany we współpracy z lokalnymi instytucjami, placówkami, i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rodzinną, zgodnie z opracowanym szczegółowym harmonogramem działań. Za realizację programu, koordynację przedsięwzięć na rzecz osób doświadczających przemocy, sygnalizowanie konieczności wprowadzania zmian do przyjętego dokumentu oraz informowanie o problemach w realizacji zadań odpowiada Pełnomocnik ds. uzależnień.

Program będzie realizowany w miarę potrzeb i możliwości.

Harmonogram wdrażania Programu „Rodzina bez przemocy”
działania, sposób realizacji, podmioty odpowiedzialne za realizację,
terminy realizacji

lp	Działania	Sposób realizacji	Podmiot odpowie- -dzialny	Termin realizacji
1	<u>Działania Uprzedzające</u>			
	a. Działania diagnozujące	1. Prowadzenie kampanii profilaktycznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, 2. zbieranie danych dotyczących problemu przemocy, diagnozowanie zasobów i potrzeb w środowisku lokalnym	Punkt Konsultacyjny oraz instytucje i placówki współpracujące	2013r.
	b. Działania informacyjne	1. Aktualizowanie bazy danych o miejscach pomocy, pomaganie osobom doświadczającym przemocy. 2. Ocena zasobów oraz deficytów w wymiarze socjalno – bytowym osób zagrożonych przemocą domową.	Punkt Konsultacyjny oraz instytucje i placówki współpracujące	2013r.
	c. Działania edukacyjne	1. Przeprowadzenie lokalnych kampanii społecznych, informacyjnych - propagowanie informacji i wiedzy o istnieniu przemocy domowej i możliwościach pomocy poprzez media lokalne, Internet. 2. Organizowanie kampanii społecznych mobilizujących lokalną społeczność do aktywnego przeciwstawiania się przemocy w rodzinie. 3. Opracowanie i rozpowszechnianie informatorów, ulotek, broszur,	Punkt Konsultacyjny oraz instytucje i placówki współpracujące	2013r.

		<p>plakatów o formach i zakresie pomocy świadczonej rodzinom w kryzysie.</p> <p>4. Zamieszczanie informacji o miejscach świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy.</p> <p>5. Prowadzenie działalności edukacyjno – informacyjnej dla dzieci i młodzieży.</p> <p>6. Opracowanie procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”</p> <p>7. Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla przedstawicieli instytucji i podmiotów współrealizujących system w tym dla pracowników socjalnych, pedagogów, policjantów, nauczycieli, wychowawców i psychologów.</p> <p>8. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, porad, sympozjów, konferencji z udziałem oraz osób zaangażowanych w problematykę przemocy.</p> <p>9. Prowadzenie szkoleń dla wolontariuszy i innych partnerów społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.</p> <p>10. Prowadzenie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu sytuacji kryzysowych</p> <p>11. Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” jako elementu profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>12. Prowadzenie i rozwój szeroko rozumianej pracy socjalnej w środowiskach zagrożonych przemocą, monitorowanie ich funkcjonowania.</p> <p>13. Organizowanie wolnego czasu dzieciom i młodzieży, w tym wypoczynku zimowego, letniego.</p>		
2	<p>Działania interwencyjne</p> <p>a. Działania pomocowe kierowane do ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego, zapewniającego dostęp do rzetelnej i dokładnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy (rodzaj świadczonej pomocy, adresy)</p> <p>2. Prowadzenie interwencji kryzysowej z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty”</p> <p>3. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doświadczającym przemocy. Natychmiastowy charakter pomocy wynikający z konieczności reagowania na zagrożenie życia, zdrowia.</p> <p>4. Aktywizowanie najbliższego otoczenia, włączanie osób bliskich, krewnych, sąsiadów do sieci wsparcia, wspólnego rozwiązywania problemów sytuacji kryzysowych.</p> <p>5. Angażowanie społeczności lokalnych w działanie wspierające oraz wzajemną pomoc osób i rodzin.</p> <p>6. Prowadzenie poradnictwa socjalnego.</p> <p>7. Prowadzenie poradnictwa pedagogicznego w sprawach wychowawczych.</p> <p>8. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego.</p>	<p>Punkt Konsultacyjny oraz instytucje i placówki współpracujące</p>	2013r.

	b. Działania interwencyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie	1. Kierowanie osób stosujących przemoc do instytucji prowadzących programy korekcyjno – edukacyjne. 2. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób podejrzanych o stosowanie przemocy nadużywające alkoholu.	Punkt Konsultacyjny oraz instytucje i placówki współpracujące	2013r.
--	--	--	---	--------

1. Zakładane efekty realizacji programu

1. Zwiększenie liczby i różnorodności realizowanych programów profilaktyki.
2. Zwiększenie liczby osób (dorosłych, dzieci, młodzieży) uczestniczących w programach profilaktyki.
3. Zwiększenie liczby kampanii społecznych adresowanych do ofiar i świadków przemocy.
4. Zwiększenie liczby i rodzajów programów pomocy adresowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie liczby badań dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.
6. Wzrost wiedzy i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Monitorowanie Programu „Rodzina bez przemocy”

Będzie prowadzony monitoring oraz dokonywana ewaluacja poszczególnych zadań.

A. Działania diagnozujące

B. Działania informacyjne

C. Działania edukacyjne

D. Działania kierowane do sprawców przemocy w rodzinie

Rozdział III

Finansowanie Programu

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, celów finansowane ze środków budżetu gminy i ochrony zdrowia.

3.1. Źródła finansowania

1. Środki pochodzące z działu 852 – Pomoc Społeczna
2. Środki finansowe niewykorzystane, a przeznaczone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przesuwają się jako środki nie wygasające na realizację zadań na rok następny.

3.2. Zasady finansowania zadań programu

1. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niniejszego programu ujęte zostają w planach budżetowych na 2013 rok, w dziale 852 - Pomoc Społeczna, rozdział 85205 zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określa Załącznik do niniejszego programu zwany :
Planem wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – Załącznik Nr 2.
2. Dysponentem ww. środków jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Środki finansowe mogą być przesuwane na poszczególne paragrafy zarządzeniem Wójta Gminy Psary.